

14ο ΚΡΙΤΗΡΙΟ Τράπεζα θεμάτων 35585**ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ: Η Ελλάδα και ο κόσμος****A. Μη λογοτεχνικό κείμενο****Αντιφατικοί οι Έλληνες για το προσφυγικό****A. 1.**

Η στάση των Ελλήνων απέναντι στους μετανάστες είναι κυρίως θετική. Οι μισοί φοβούνται ότι η ελληνική ταυτότητα τους απειλείται, ενώ οι υπόλοιποι πιστεύουν ότι μερικές φορές γίνονται ξένοι στη χώρα τους. Συμπονούν τους πρόσφυγες, τους προσφέρουν βοήθεια, αλλά προβληματίζονται για τις συνέπειες που θα έχει η παραμονή τους στον κρατικό προϋπολογισμό και στην ελληνική παράδοση. Τους συμπαθούν σε αντίθεση με τους υπόλοιπους Ευρωπαίους. (63 λέξεις)

A.2.α.

Τα στατιστικά στοιχεία αποτελούν τεκμήρια για την στάση των Ελλήνων απέναντι στους μετανάστες, Τα στοιχεία αυτά είναι αξιόπιστα καθώς προκύπτουν από έρευνα διεθνών οργανισμών σε πολλές χώρες και το δείγμα της έρευνας είναι επαρκές. Επομένως τα τεκμήρια είναι ορθά.

A.2.β.

Αντιλήψεις = κατάληψη

Μετάβασης = το άβατο (χώρος περιορισμένης προσπέλασης, λόγω ιερότητας

Συντριπτική = κατάρριψη

Συμπάσχουν = απάθεια

Αντικατοπτρίζει = αόμματος < αόμματος < α- στερητ. + ὄμμα "μάτι".

Υφίσταται = παράσταση

A3.

Κυρίες και κύριοι,

Με μεγάλη χαρά απευθύνομαι σε σας σήμερα για να εξετάσουμε τους λόγους για τους οποίους χρειάζεται στη χώρα μας να βλέπουμε τους μετανάστες με κατανόηση και αλληλεγγύη και όχι με ξενοφοβική διάθεση.

Στα αίτια του φαινομένου συμπεριλαμβάνονται ο υπερπληθυσμός, η ανέχεια και η ανεργία στη χώρα καταγωγής τους. Ακόμη αυταρχικά πολιτικά καθεστώτα που εφάρμοσαν την τακτική των πολιτικών διώξεων για να απαλλαγούν από τους ιδεολογικούς αντιπάλους τους. Οι πόλεμοι και εμφύλιες συρράξεις που

δημιουργούσαν ένα αβέβαιο μέλλον για την επιβίωση των πολιτών και η καταπάτηση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων σε βάρος εθνικών και θρησκευτικών μειονοτήτων από απολυταρχικά καθεστώτα.

Αρχικά εμείς οι Έλληνες είμαστε ιστορικά ευαισθητοποιημένοι σε ζητήματα προσφυγιάς και προσφυγικής εγκατάστασης. Για αυτό θα πρέπει να αντιμετωπίζουμε με την ίδια ευαισθησία αυτά τα θέματα στη σύγχρονη εποχή. Ως γνωστόν οι μετανάστες έχουν ταλαιπωρηθεί, έχουν υποστεί διώξεις και προπάντων είναι άνθρωποι με δικαιώματα και επιβάλλεται να αντιμετωπίζονται με ευαισθησία. Αυτή η ευαισθησία αποτελεί δείγμα μιας δημοκρατικής κοινωνίας, με σεβασμό στον άνθρωπο, όπως είναι η χώρα μας.

Άλλωστε οι προσφυγικές μετακινήσεις είναι μια αναγκαία συνθήκη σε κάθε εποχή, γι' αυτό η κινητοποίηση μιας δημοκρατικής χώρας χρειάζεται να συμπλέει με την αποδοχή αυτής της συνθήκης. Μην ξεχνάμε ότι οι επιθέσεις βίας σε βάρος των μεταναστών είναι εκφράσεις μισαλλοδοξίας, δεν βοηθούν, αντίθετα δημιουργούν κοινωνική πόλωση και παραβίαση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων. Τέλος η ευρωπαϊκή κουλτούρα αποδοχής, ένταξης ή και ενσωμάτωσης του «άλλου» με την παράλληλη επιστημονική τεκμηρίωση αποτελούν ιδανικά την απόδειξη για την άρση της ξеноφοβίας στη χώρα μας.

Ευχαριστώ που με ακούσατε. (250 λέξεις)

B. Λογοτεχνικό κείμενο

ΕΛΛΗ ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ (1906-1993)

Ο κοινός λόγος

B1.

Μετά την ήττα του ελληνικού στρατού στη Μικρά Ασία, τους άντρες τους συλλάβανε οι Τούρκοι για τα τάγματα εργασίας, ενώ τα γυναικόπαιδα αναγκάστηκαν να εκπατριστούν. Η αφηγήτρια αναφέρεται σε αυτά τα γεγονότα. Σκέφτεται πως έχει μείνει χωρίς την προστασία των αντρών της οικογένειάς της και πρέπει να τα βγάλει πέρα φροντίζοντας την μητέρα της και τα τρία κοριτσάκια της. Τα κατάφερε όμως με σκληρή δουλειά στην απέναντι Μυτιλήνη. (68 λέξεις)

B2α.

Το είδος του αφηγητή είναι ομοδιηγητικός, γιατί αφηγείται κάτι στο οποίο συμμετέχει ο ίδιος. Έχουμε αφήγηση από την οπτική γωνία ενός προσώπου (**εσωτερική εστίαση**), από έναν «αφηγητή - άνθρωπο», που σε αντίθεση με τον «αφηγητή - Θεό» έχει γνώση περιορισμένη στις ανθρώπινες δυνατότητες.

B2β.

Αφήγηση: Περνούσανε στρατιώτες, πότε λίγοι λίγοι, πότε πολλοί, δε δώσανε είδηση, δεν ακούσαμε...Ύστερα –την άλλη μέρα ήτανε;– ώρα βασιλεμα ήτανε, παν' οι άντρες για το χάνι, πάει Παναγής ο μεγάλος μας.

Μέθοδος ARNOS – τρόπος και δρόμος

Η αφήγηση χρησιμοποιείται από το συγγραφέα με σκοπό να εξιστορήσει κάποια γεγονότα τα οποία δεν είναι στάσιμα, αλλά η ροή τους είναι συνεχής

Περιγραφή: οι Τουρκάλες τώρα γυρίζουνε, φοβερίζουνε, βαστούνε κουρέλια και γκαζοντενεκέδες να μας κάψουνε, βλέπομε απ' το παράθυρο.

Με τη βοήθεια της περιγραφής :

- ✓ καθυστερεί η εξέλιξη των γεγονότων,
- ✓ γίνεται ανάλυση της ψυχολογίας
- ✓ γίνονται πιο ξεκάθαροι οι ήρωες του διηγήματος.

B3.

Σκέψεις και συναισθήματα-ερμηνεία.

...φοβερίζουνε, βαστούνε κουρέλια και γκαζοντενεκέδες να μας κάψουνε...

...παν' οι άντρες για το χάνι, πάει Παναγής ο μεγάλος μας, πάει Δημητρός ο άντρας μου, πάει Χρήστος αδερφός μου...

...μες στο βατόρι κλαιν τα μωρά, κοιτάζομε, πού είναι το τσουβάλι; Τίποτα.

...εγώ η μοναχοκόρη σ' έντεκα αρσενικά και μ' άντρα πρώτονε σ' αντρεία και σ' ομορφιά, μ' άφησε με τρία κοριτσάκια...

Η αφηγήτρια αισθάνεται θλίψη, ανασφάλεια, φόβο αφού έχασε όλους τους άντρες της οικογένειας της μετά την ήττα του ελληνικού στρατού στον Μικρασιατικό Πόλεμο και την διαταγή των Τούρκων να φύγουν από τον τόπο τους. Σκέφτεται πως έχει μείνει χωρίς την προστασία τους και πρέπει να τα βγάλει πέρα φροντίζοντας την μητέρα της και τα κοριτσάκια της. Η ανασφάλειά της είναι ολοφάνερη και δικαιολογημένη, καθώς πάντα την προστάτευαν άλλοι και δεν είχε αναλάβει μια τόσο σοβαρή ευθύνη στη ζωή της. Με ζωντανό τρόπο η αφήγηση, δείχνει τις παραπάνω σκέψεις και συναισθήματα.

Ποια εντύπωση προκάλεσε η αφήγηση;

Το να χάσεις τόσα πολλά αγαπημένα πρόσωπα και τον τόπο σου σίγουρα αποτελεί το πιο τραγικό γεγονός για έναν άνθρωπο. Η αφήγηση παραστατικά αποτυπώνει τα συναισθήματα της ηρωίδας και όλων όσων έζησαν μια τέτοια δοκιμασία. Σε κάθε εποχή βέβαια τα συναισθήματα και οι σκέψεις των προσφύγων μοιάζουν, καθώς η απώλεια της πατρίδας τραυματίζει τον άνθρωπο ανεπανόρθωτα. (151 λέξεις)